

Hospodářské prostředí

Na celkové obchodní a ekonomické výsledky ČMSS mají vliv i vnější ekonomické podmínky. Tyto podmínky utvářejí prostředí, ve kterém Spořitelna podniká, a výrazně ovlivňují spotřebitelské chování klientů. Z pohledu spořitelny hraje nejvýznamnější roli zejména aktuální bytová situace, která ovlivňuje poptávku po financování bytových potřeb prostřednictvím stavebního spoření. Dalšími faktory jsou situace na finančních trzích, celková zadluženost domácností, výše poskytované státní podpory, míra inflace, míra nezaměstnanosti.

Celková ekonomická situace

Z ekonomického hlediska byl rok 2003 pro Českou republiku relativně úspěšný. I přes slabou výkonnost eurozóny rostla naše ekonomika slušným tempem 2,9 % a ve srovnání s minulým rokem tak došlo k určitému oživení. Za zvýšenou výkonnost domácí ekonomiky stála především vysoká spotřeba domácností, která byla stimulována růstem reálných mezd, nízkou úrovní úrokových sazeb a zvýšenou ochotou domácností k zadlužování. K růstu ekonomiky přispělo i oživení v oblasti hrubé tvorby fixního kapitálu, a to zejména u stavebních investic. Negativní vliv měl naopak čistý zahraniční obchod.

Absence domácích i „dovážených“ inflačních tlaků, snížení úrokových sazeb Evropskou centrální bankou a FEDem a obava o ekonomický růst vedly bankovní radu ČNB k tomu, že v letošním roce přistoupila celkem třikrát ke snížení dvoutýdenní repo sazby (klíčové sazby naší ekonomiky). Tato sazba tak nakonec (od srpna) dosahovala stejné úrovně jako v eurozóně (2,0 % p.a.) a měla za následek pokles úrokových sazeb na peněžním trhu.

Dlouhodobé výnosy byly do značné míry ovlivněny vývojem na zahraničních finančních trzích. Jejich růst, který byl přerušen určitými korekcemi (teroristické útoky apod.), započal ve druhé polovině roku spolu s očekávaným oživením světové ekonomiky. Pro dluhopisový trh tak byl letošní rok neúspěšný – ceny dluhopisů, které sice v minulém roce dosáhly mnohaletých maximálních hodnot, ve srovnání s předchozím

rokem poklesly. Opačně na tom byl trh akciový, který významně posílil.

Po období, kdy ceny stagnovaly, resp. klesaly, došlo ve čtvrtém čtvrtletí roku 2003 ve vývoji inflace k obratu. Díky vzrůstajícím tržním cenám (především cenám potravin) dosáhla prosincová meziroční míra inflace 1,0 %. Naproti tomu průměrná meziroční míra inflace za rok 2003 činila pouze 0,1 %.

Nárůst objemu a počtu poskytnutých úvěrů domácnostem pokračoval i v letošním roce. Průměrné úrovně zadluženosti domácností EU jsme však ještě zdaleka nedosáhli, a tak lze i v dalších letech očekávat, že zadluženost poroste.

Dynamický nárůst zaznamenaly především úvěry určené k financování bydlení, tzn. úvěry ze stavebního spoření, překlenovací úvěry a hypoteční úvěry, u spotřebitelských úvěrů naopak došlo ke zpomalení tempa růstu.

Nadále přetrvával problém v oblasti veřejných financí – schodkovost veřejných rozpočtů a zvyšování zadlužení veřejného sektoru. Proto vláda ČR přijala plán reformy veřejných financí a prosazuje ho v Parlamentu ČR. Reforma se významně dotkne i stavebních spořitel. Jejich činnost od počátku roku 2004 upravuje novelizovaný zákon o stavebním spoření, který mj. mění podmínky týkající se státní podpory a rozšiřuje investiční možnosti stavebních spořitel. Reforma dále přinese zvýšení váhy nepřímých daní na celkovém daňovém zatížení a úpravy v oblasti důchodového a nemocenského pojištění.

V roce 2004 se očekává zvýšení cenové hladiny vlivem daňových úprav (zvýšení spotřebních daní a přesun některého zboží a služeb do základní sazby DPH) a administrativních opatření a vlivem pokračujícího zdražování potravin. Předpokládá se rovněž zrychlení tempa růstu HDP, růst dlouhodobých výnosů a zvýšení repo sazby a s ním i úrokových sazeb na peněžním trhu.

Rok 2004 bude významný i z hlediska policko-ekonomického – spolu s dalšími 9 státy se Česká republika v květnu stane členem Evropské unie.

Vybrané makroekonomické ukazatele České republiky v letech 1999 – 2003

Ukazatel	Měrná jednotka	1999	2000	2001	2002	2003
Hrubý domácí produkt	roční růst v %	0,5	3,3	3,1	2,0	2,9
Stavební výroba	roční růst v %	-6,5	5,3	9,6	2,5	8,9
Průmyslová výroba	roční růst v %	-3,1	5,4	6,5	4,8	5,8
Míra inflace (CPI)	průměr období v %	2,1	3,9	4,7	1,8	0,1
Míra nezaměstnanosti	v % (prosinec)	9,4	8,8	8,9	9,8	10,3

Prameny: ČSOB, ČSÚ, ČNB